

El 61% dels joves catalans participen en política i en els afers públics

Els joves són actius i compromesos, tot i que prefereixen les noves formes d'activisme i mobilització no convencional

La població jove de Catalunya participa en política i en els afers públics a uns nivells similars a la resta de la població, tot i que prefereixen les noves formes d'activisme i mobilització no convencional. Aquesta és una de les principals conclusions de l' [Enquesta de Participació i Política 2017](#) (EPP), promoguda pels departaments de [Treball Afers Socials i Famílies](#) i d'[Exteriors, Relacions Institucionals i Transparència](#). L'avançament de resultats de l'enquesta s'han presentat aquest matí a la Direcció General de Joventut.

Segons ha destacat la secretària d'Infància, Adolescència i Joventut, Georgina Oliva, la comparativa entre joves i adults «permet contrarestar algunes idees preconcebudes i discursos força recurrents sobre la desafecció política dels i les joves». Ja que, tal com ha explicat la secretària, «més que parlar de desafecció política, de desinterès i de manca d'implicació i de compromís, del que hem de parlar és d'un canvi profund en les formes de participació. Els joves tenen un interès similar per la política, però vehiculen aquesta implicació de maneres diferents».

Així mateix, Georgina Oliva ha volgut fer incidència en la necessitat d'introduir la «perspectiva inclusiva i de gènere en les polítiques de foment de la participació». En aquest sentit, ha posat de manifest que en les generacions més joves, les noies es mostren més participatives que no pas els nois en el món associatiu, a diferència del que passa en la generació adulta. I és que la maternitat o la situació laboral fan que el rol de les dones en l'esfera pública disminueixi, una situació que, segons Oliva, cal revertir.

Per la seva banda, el secretari general de Transparència i Govern Obert, Jordi Foz, ha destacat la necessitat de les institucions «d'adaptar les eines d'informació i comunicació als joves i fomentar els processos de deliberació ciutadana». Així mateix, Foz ha posat de rellevància que cal implicar els joves sense intermediaris i que no participen, i que per a fer-ho cal trobar espais no formals.

El treball de camp de l'estudi es va realitzar durant els darrers tres mesos del 2017. Les dades posen de manifest un interès similar en les actituds i la participació política, al voltant del 50%, en tots els diferents grups d'edat analitzats: 16-29 anys, 30-44, 45-64 i 65 i més. D'aquest indicador de l'EPP es desprèn que les persones joves no tenen un comportament gaire diferenciat de la resta de grups d'edat en termes generals.

Més allunyada de les institucions

L'enquesta també assenyala com, malgrat que la joventut s'interessa i s'implica en els afers públics tant com la població adulta, també se sent més allunyada de les institucions i orienta la seva participació cap a iniciatives extrainstitucionals, a través d'altres mecanismes amb un alt component expressiu com són les protestes o les mesures reivindicatives. Així, entre els models de democràcia participativa i democràcia representativa, els resultats indiquen que la franja de 16 a 29 anys és la que més prefereix el primer model, en un percentatge de set punts decimals més que la població no jove.

En el mateix sentit, les persones joves són les que presenten una identificació partidista més baixa. La qual cosa no significa que les persones joves es vulguin desvincular del funcionament de la democràcia. Ben al contrari, són clarament el grup d'edat més partidari d'una major participació de la ciutadania en els afers públics. Així, la gent jove té una identificació partidista en un 41% dels casos, enfront del 51% de la franja 30-44, del 57% de la franja 45-64 o del 50% en persones majors de 65 anys. Per tant, els joves són segons l'EPP els més partidaris de donar més pes a la ciutadania en la presa de decisions polítiques, mentre que els més grans opten més per la delegació a la classe política.

Prefereix la participació directa

En la mateixa línia, i segons l'anàlisi posterior a l'EPP que han elaborat experts de diverses universitats catalanes, d'aquests resultats també es desprèn que els joves prefereixen implicar-se políticament d'una forma més directa, prescindint dels agents de representació o mediació social i política (partits, sindicats o institucions). I és que es percep una distància respecte la política més institucionalitzada i un desencantament en relació amb els seus actors. En canvi, cada cop més, les persones joves acumulen més recursos (educació, accés a la informació, tecnologies de comunicació…) que les habiliten per a informar-se, formar-se opinions, difondre-les i actuar socialment i política de manera autònoma respecte dels partits i de les institucions.

I pel que fa a la mobilització no convencional, l'Enquesta indica que els joves de 16 a 29 anys prefereixen la protesta (41%), seguit per la participació en línia (40%), el consum polític (26%), la participació expressiva (17%), el contacte polític i col·laboració institucional (13%), la participació en processos de participació ciutadana (9%) i la protesta il·legal (8%).

Finalment, l'EPP estableix una classificació de quatre grups de joves de 16 a 29 anys en funció de les seves pràctiques de participació política. Així, es distingeixen:

- **Multiactivistes** (un 17,5%) són els més actius ja que presenten els nivells de participació més alts en pràcticament totes les variables de participació. Participen fins a quatre vegades o més que la mitjana en participació expressiva, protesta il·legal, contacte i col·laboració institucional, processos participatius o ser responsables d'entitats. En el cas de la protesta i la participació en línia, pràcticament totes les persones joves incloses en el grup ho han dut a terme.

Un aspecte que destaca del grup (i que en gran part el defineix) és la participació expressiva (lluir símbols o emblemes amb contingut social i polític com un element d'identitat i distinció). Malgrat que la majoria manifesten participar (i fins i tot, liderar) entitats i col·lectius, la variable de protesta és determinat en aquest grup. Pel que fa al seu perfil, són el grup amb un nivell d'estudis més alt, tant els joves com els seus pares.

- **Connectats/des** (30,9%) mostren nivells mitjans de participació i uns nivells de participació relativament alts en accions de participació que es duen a terme de forma individual o fins i tot privada: un 63% manifesten participar políticament a través d'internet, la majoria assisteixen a actes de protesta (60%) i també mostren nivells de consum polític superiors a la mitjana.

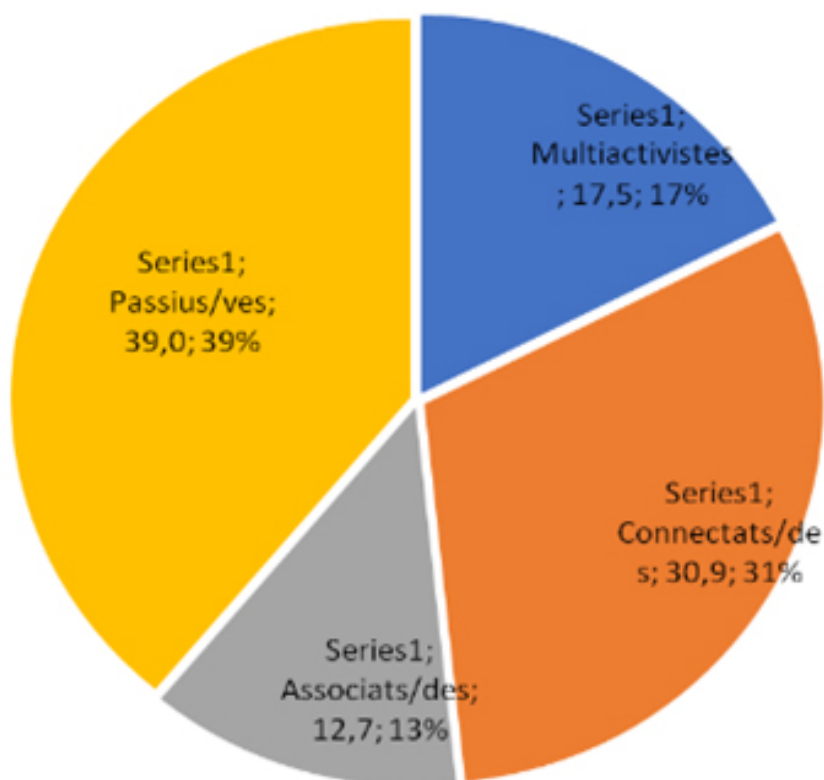
En canvi, cap de les persones que està en aquest grup participa amb una entitat. No mostra una implicació política gaire alta, però tampoc està desvinculat de la vida política. Aquesta connexió amb la realitat social i política es produeix a nivell individual, sobretot a través de maneres de participar extrainstitucionalment. Pel que fa al seu perfil social, els joves de 16 a 19 anys hi estan sobrerrepresentats.

- **Associats/des** (12,7%) tots els seus membres manifesten haver participat o col·laborat amb alguna entitat o associació (alguns d'ells amb responsabilitats) però, en canvi, tenen uns nivells molt baixos en altres formes de participació. Canalitzen la seva participació exclusivament a través de la col·laboració amb entitats.

És el grup amb més presència -en termes relatius- de dones (62%) i de joves més grans (de 25 a 29 anys) i, en consonància, de joves emancipats. També és el grup amb més presència de joves aturats, per sobre del grup dels passius/ves.

- **Passius/ves** (39%) no participen a través de cap de les formes de participació recollides a l'anàlisi. El grup recull per tant el perfil de joves menys actiu i implicat socialment i política.

Aquest grup respon a un perfil social més desafavorit: presenta un nivell d'estudis més baix (la meitat només amb estudis obligatoris o inferiors), amb els pares amb un nivell educatiu també baix.

Font: Enquesta de participació i política 2017 (Generalitat de Catalunya)

Font: Enquesta de participació i política 2017 (Generalitat de Catalunya)

En conjunt, doncs, el 61% de la població jove de 16 a 29 anys participa en major o menor intensitat en la vida política o els afers públics, ja sigui a través d'entitats i associacions com per mitjà de les tecnologies de la informació i la comunicació.
